

„СРПСКИ ШТИТ 09”

ИСПИТ ЗА МИРОВЊАКЕ

Н и временске неприлике тих прохладних планинских ноћи и спарних дана, праћене нагомиланим облацима и снажним плуском са, начас, готово орканским ветром, нису омеле учеснике вежбе да, у пуној мери и с великим жаром, прикажу научно и увежбано.

С осматрачнице разводник Амир Мустафовић из Бачке Паланке помно осматра сваки кутак видног поља. Сви-као му поглед на бачку равницу, али сналази се добро и у планинском крајолику. Свићи ће се, каже, и на онај блискоисточни, само да уђе у групу одабраних. Уочава цивиле који неовлашћено снимају позицију, упозорава их на забрану снимања и извештава Тактички оперативни центар. До капије убрзо стиже и возило. Иако уредно најављено, десетар Алексан-

дар Антић ништа не препушта случају. Контролише возача, документа и детаљно прегледа возило. Тако се научило, тако се спроводи и у пракси.

За командира чете капетана Владимира Божовића пуне руке посла. Прима извештаје, анализира, издаје наређења. На једној од капија „објекта УН” миран протест пријатељски настрорјених грађана. На другој страни патрола наилази на три цивила која траже хитну медицинску помоћ. Треба проверити, па помоћи. Командир чете одлучује и, уз обезбеђење, упућује лекара. Удар импровизоване експлозивне направе у зони одговорности, цивили који траже заштиту, провокације у близини контролног пункта, упућивање патрола...

Руководство вежбе не дозвољава предах. Желе да се увере у исправност и брзину реаговања у готово свакој ситуацији, и дању и ноћу, током

свих седамдесет и два часа трајања „Српског штита 09”.

Иако се наши мировњаци припремају за деловање на смањењу тензија између супротстављених страна, ипак, ради заштите, понекада морају да употребе и силу, па и такве ситуације настоје да што боље увежбају.

На сталном контролном пункту су уобичајене активности. Командир одељења заставник Гордан Мартић обилази пункт, док десетар Бојан Мијатовић с куполе борбеног оклопног возила осматра. Пункту прилазе мушкарац и трудна жена, брачни пар, тражећи пролазак. Зауостављени су и следи прописана процедура провере којом је утврђено да се жена налази на потерници. Задржани су до доласка надлежног националног тима. Све је прописано и уиграно.

Није прошло много времена, на конвој мировних снага, са старијим

Изводећи вишедневну тактичку вежбу на полигону „Боровац”, у непосредној близини базе „Југ”, припадници пешадијске чете и вода за заштиту снага из састава Прве бригаде Копнене војске, око две стотине официра, подофицира, професионалних војника и цивилних лица кандидата за учешће у мировној операцији УНИФИЛ у Либану положили су сложен и захтеван испит

ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Током вежбе стручни тим Генералштаба реализовао је спољну формалну евалуацију вежбајућих састава, којом је сагледао интероперабилност, односно способност функционисања у међународном окружењу, и њихову обученост за извршавање колективних задатака у мировним операцијама под окриљем УН.

23

водником прве класе Небојшом Кнежевићем на челу, изведен је бочни напад. У пуној брзини, уз примерен одговор ватром, конвој се без губитака извлачи из заседе и сигурно пристиже на контролни пункт. Наметнута супозиција проиграна је прецизно и ефектно.

– Веома је важно у датим околностима брзо пронаћи квалитетно решење, одлучити и одреаговати – каже старији водник Кнежевић, додајући да је много тога учио и научио, али да се баш све не може предвидети.

Протекла дешавања као да су наговештавала још бурних догађаја око контролног пункта, па је повећан степен обезбеђења. У неко време осматрачи извештавају о окупљању веће групе цивила „наоружаних” моткама и каменицама, који се, гласно негодујући и претећи, приближавају капији. Како се не излази у сусрет њиховим

захтевима, покушавају да силом продру у објекат. Потпоручник Немања Петровић, командир другог стрељачког вода, издаје наређење, па су снаге за интервенцију, узимајући прописану заштитну опрему, за тили час припремљене да букачима спрече прилазак пункту. Узбуњен је и вод за заштиту снага. Када су, и поред издатих упозорења, према војницима полетеле каменице, недоумице није било. Ка букачима креће БОВ, уз добро увежбање кордоне. Неизбежан сукоб није потрајао јер су се букачи повукли, а војници вратили свакодневним активностима. До нове супозиције, новог задатка од руководства вежбе.

ПРВИ ПУТ У МИСИЈИ

Потпоручник Биљана Савић дипломирала је на Војној академији 2013. године. Командир је стрељачког вода. За одлазак у мировну операцију пријавила се и прошла селекцију. Нада се да ће успешно свладати и завршну евалуацију.

– До сада сам учествовала у две мултинационалне вежбе. Ипак, учешће у мировној операцији нешто је сасвим друго, захтевније, изазовније. Надам се да ћу током шест месеци боравка у Либану прикупити драгоцену командирска искуства, која ћу применити у професионалној каријери.

ОШТРИ КРИТЕРИЈУМИ ИЗБОРА

Стећи статус кандидата за одлазак у мировну мисију није лако. Припадници Прве бригаде прошли су комплетну процедуру селекције и приступа фази коначног избора. Сваки кандидат морао је задовољити оштре опште и посебне услове, у првом реду психофизичку и здравствену способност, а затим и висок ниво индивидуалне оспособљености за реализацију колективних задатака – каже потпуковник Светозар Здјелар, руководилац вежбе, наглашавајући како и поред тога сви кандидати неће добити прилику за одлазак у мисију. Само најбољи међу најбољима.

Кроз 67 активности из часа у час, од којих су 53 изведене током дана, а 14 ноћу, кандидати за мировњаке Прве бригаде приказали су примерну оспособљеност и посвећеност задатку очувања мира, доказали пуну опредељеност и надасве хуманост припадника Војске Србије и у најизазовнијим и најкритичнијим ситуацијама које намеће ангажовање у таквим операцијама.

– Прва бригада, по други пут, реализује избор и припрему пешадијске чете за упућивање у Либан, а први пут и вода за заштиту снага – каже командант бригадни генерал Жељко Петровић. Како наводи, то је значајна новина у односу на оно што су припадници јединице радили пре две године.

– Избор кадра у 2014. години био је такав да смо од целе Бригаде бирали најбоље. Сада смо поставили услов да у избор уђу лица која до сада нису била ангажована на таквим задацима, што не значи да могу бити мање оспособљена и обучена. Када се заврши овај циклус, када се и ова јединица врати из мировне операције с новостеченим знањима, Бригада ће имати готово четири стотине искусних, врло добро обучених и оспособљених припадника за тако сложен и важан вид међународног ангажовања – закључује генерал Петровић. ■

Будимир М. ПОПАДИЋ

